

§ 81

Verksamhetsplan och budget 2018 (ON/2017:18)

Sammanfattning

Enligt kommunstyrelsens beslut i juni har omvårdnadsnämnden erhållit en ram för löpande driftskostnader 2018 på 893 894 tkr netto. Det är en ökning med 13 627 tkr vilket motsvarar en ökning med 1,55 procent jämfört med 2017.

Omvårdnadsnämnden har i ramen fått kompensation för befolkningsförändringen i för verksamheten relevanta åldersklasser. I ramen ingår även kompensation med 1 procent för löne- och prisutveckling.

Beräkningen av de volymbaserade ramarna i kommunstyrelsens beslut i juni baseras på befolkningsprognosen per maj 2017. Den senaste befolkningsprognosen per september samt eventuella politiska prioriteringar kommer att ligga till grund för beslutet i november då kommunfullmäktige fastställer de slutliga budgetramarna för 2018.

Den av kommunstyrelsen beslutade ramen för omvårdnadsnämndens driftbudget fördelas på verksamhetsområdena; Verksamheter enligt SoL och övrig verksamhet samt omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS.

Förvaltningen återkommer med en reviderad budget när de slutliga ramarna för 2018 är fastställda av kommunfullmäktige i november.

För löpande investeringar har omvårdnadsnämnden för 2018 erhållit 2 300 tkr.

Kommunstyrelsen har i planeringsunderlaget för 2018 beslutat om ekonomiska ramar samt fyra nämndmål för omvårdnadsnämnden. Ett av de viktigaste målen är "Omvårdnadsnämnden ska arbeta för fler boendeanternativ på hemmaplan i Solna för personer med funktionsnedsättning". Som en del i detta arbete ser förvaltningen det som angeläget att behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning finns med vid planeringen av nya bostadsområden. I dagsläget gör förvaltningen bedömningen att behov finns för ytterligare ett nytt gruppboende eller serviceboende per år.

Befolkningsökningen de närmaste åren främst i åldersgrupperna 20-64 år kan komma att påverka behovet av LSS-insatserna boende med särskilt stöd och daglig verksamhet. Det är troligt att när denna åldersgrupp ökar så kommer det även att finnas personer med behov av dessa insatser. Behovet av platser och lägenheter för personer med funktionsnedsättning kommer troligen att öka. Förutom att Solnas medborgare erbjuds bostäder i Solna medför även fler boenden på hemmaplan en minskning av volymkostnadsökningen vilket även är ett led i att hushålla med stadens resurser och balansera budget.

Röstförklaringar

Ayda Shaker anmäler att (V) inte deltar i beslutet med motivering enligt *bilaga 1* till protokollet.

Per-Ove Nelstrand anmäler att (S) inte deltar i beslutet med motivering enligt *bilaga 2* till protokollet.

Beslut

Omvårdnadsnämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget 2018 med inriktning för 2019 – 2020 inklusive mål, ekonomiska ramar, internkontrollplan och konkurrensplan.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Noteras till protokollet att (V) och (S) inte deltar i beslutet.

Protokollsbilaga 1 till ON/2017-10-24 § 81

Solna den 24 oktober 2017
Omvårdnadsnämnden, ärende 9
Verksamhetsplan och budget 2018
ON/2017:18

Röstförklaring

Vi deltar inte i beslutet om omvårdnadsnämndens verksamhetsplan och budget för 2018 utan inkommer till kommunfullmäktige i november med ett eget budgetförslag.

Ayda Shaker
Vänsterpartiet

Signatur

Protokollsbilaga 2 till ON/2017-10-24 § 81

Röstförklaring

Vi deltar inte i beslutet om omvårdnadsnämndens verksamhetsplan och internbudget för 2018 utan inkommer till kommunfullmäktige i november med ett eget budgetförslag.

Per-Ove Nelstrand
Socialdemokraterna

Signatur

Förhandling enligt MBL § 11 §

Ärende: Omvårdnadsnämndens Verksamhetsplan och budget 2018

Plats: Stadshuset plan 7

Parter: Svenska Kommunalarbetsförbundet (Kommunal)
Vision

Närvarande: För arbetsgivaren:
Elisabet Sundelin (Förvaltningschef omvårdnadsförvaltningen)
Helén Trostemo (Stabschef ekonomi och IT)

För arbetstagarparten:
Riitta Salokangas-Davidsson (Kommunal)
Jeanette Hjalmarsson (Kommunal)
Marika Lindhagen (Vision)

§ 1

Arbetsgivaren har muntligen redogjort för Omvårdnadsnämndens verksamhetsplan och budget 2018 vid MBL-information 2017-10-04. Materialet har skickats via mejl 2017-10-09 till de fackliga organisationerna.

§ 2

Vision och Kommunal lämnar följande protokollsanteckning:

”Protokollsanteckning angående Omvårdnadsnämndens verksamhetsplan och budget 2018

De fackliga organisationerna ifrågasätter liksom föregående år att den generella ramhöjningen på 1 procent till stadens nämnder räcker för att täcka de lönekostnadsökningar som följer av fackliga avtal.”

§ 3

Kommunal har lämnat skrivelse daterad 171011 enligt nedan med yrkanden.

”Kommunal och SKL slöt 2016 ett nytt kollektivavtal, i avtalet kom man överens om att påbörja ett gemensamt arbete så att heltidsarbete blir norm. På Kommunals kongress 2016 har man beslutat om ett Jämställdhetspolitiskt program där man också tar upp problemet med att våra medlemmar inte har heltidsarbete eller för den delen har en tillsvidareanställning. Många av våra medlemmar inom Omvårdnadsförvaltningen arbetar ofrivilligt deltid eller är visstidsanställd.

Kommunal Team Solna anser att arbetet med heltid som norm nu kan påbörjas samtidigt som man påbörjar diskussion om att tillsvidareanställning också blir norm.

RSD
OK

Kommunal Team Solna yrkar därmed
att medel tillsätts för att kunna erbjuda heltidsarbete
att medel tillsätts för att kunna erbjuda tillsvidareanställning

Kommunal Team Solna yrkar vidare
att de vård och omsorgsboenden samt dagliga verksamheter som är föremål
för upphandling på nytt skall återtas i egen regi”

Kommunal yrkar att medel tillsätts för att kunna erbjuda heltidsarbete.

Yrkandet avslås. Omvårdnadsnämndens verksamhetsplan och budget 2018 är utarbetad utifrån de av kommunstyrelsen i juni beslutade ekonomiska ramarna.

Kommunal yrkar att medel tillsätts för att kunna erbjuda tillsvidareanställning.

Yrkandet avslås. Redan idag står det i förfrågningsunderlaget ”utföraren bör sträva efter heltidsanställning så långt som det är möjligt för verksamheten”. Inom egen regi strävar verksamheterna efter heltidsanställning i den mån det är möjligt utifrån att verksamhetens behov ska tillgodoses.

Kommunal yrkar att de vård- och omsorgsboenden samt dagliga verksamheter som är föremål för upphandling på nytt skall återtas i egen regi.

Yrkandet avslås. Detta styrs av beslut som fattas av Omvårdnadsnämnden.

§ 4

Förhandlingen avslutas i oenighet vid protokollets justerande.

Vid protokollet

Helén Trostemo

För Omvårdnadsnämnden

Elisabet Sundelin

För Kommunal

Riitta Salokangas-Davidsson

För Vision

Marika Lindhagen

Verksamhetsplan och budget 2018

Sammanfattning

Enligt kommunstyrelsens beslut i juni har omvårdnadsnämnden erhållit en ram för löpande driftskostnader 2018 på 893 894 tkr netto. Det är en ökning med 13 627 tkr vilket motsvarar en ökning med 1,55 procent jämfört med 2017.

Omvårdnadsnämnden har i ramen fått kompensation för befolkningsförändringen i för verksamheten relevanta åldersklasser. I ramen ingår även kompensation med 1 procent för löne- och prisutveckling.

Beräkningen av de volymbaserade ramarna i kommunstyrelsens beslut i juni baseras på befolkningsprognosen per maj 2017. Den senaste befolkningsprognosen per september samt eventuella politiska prioriteringar kommer att ligga till grund för beslutet i november då kommunfullmäktige fastställer de slutliga budgetramarna för 2018.

Den av kommunstyrelsen beslutade ramen för omvårdnadsnämndens driftbudget fördelas på verksamhetsområdena; Verksamheter enligt SoL och övrig verksamhet samt omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS.

Förvaltningen återkommer med en reviderad budget när de slutliga ramarna för 2018 är fastställda av kommunfullmäktige i november.

För löpande investeringar har omvårdnadsnämnden för 2018 erhållit 2 300 tkr.

Kommunstyrelsen har i planeringsunderlaget för 2018 beslutat om ekonomiska ramar samt fyra nämndmål för omvårdnadsnämnden. Ett av de viktigaste målen är "Omvårdnadsnämnden ska arbeta för fler boendialternativ på hemmaplan i Solna för personer med funktionsnedsättning". Som en del i detta arbete ser förvaltningen det som angeläget att behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning finns med vid planeringen av nya bostadsområden. I dagsläget gör förvaltningen bedömningen att behov finns för ytterligare ett nytt gruppboende eller serviceboende per år.

Befolkningsökningen de närmaste åren främst i åldersgrupperna 20-64 år kan komma att påverka behovet av LSS-insatserna boende med särskilt stöd och daglig verksamhet. Det är troligt att när denna åldersgrupp ökar så kommer det även att finnas personer med behov av dessa insatser. Behovet av platser och lägenheter för personer med funktionsnedsättning kommer troligen att öka. Förutom att Solnas medborgare erbjuds bostäder i Solna medför även fler boenden på hemmaplan en minskning av volymkostnadsökningen vilket även är ett led i att hushålla med stadens resurser och balansera budget.

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget 2018 med inriktning för 2019 – 2020 inklusive mål, ekonomiska ramar, internkontrollplan och konkurrensplan.

Beslutet ska expedieras till:

Kommunstyrelsen

Elisabet Sundelin
Förvaltningschef

Helén Trostemo
Stabschef ekonomi och IT

Verksamhetsplan och budget 2018

OMVÅRDNADSNÄMNDEN
ON/2017:18

Innehållsförteckning

Sammanfattning

.....

3

Nämndens ansvarsområden

.....

3

Solna stads styrning

.....

3

Mål och uppdrag

.....

4

Förutsättningar och framtida utmaningar

.....

7

Organisation

.....

10

Budget

.....

10

Taxor och avgifter

.....

11

Medarbetare

.....

11

Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete

.....

12

Tvärsektoriella frågor

.....

15

Konkurrensutsättning

.....

16

Internkontroll

.....

17

Sammanfattning

Enligt kommunstyrelsens beslut i juni har omvårdnadsnämnden erhållit en ram för löpande driftskostnader 2018 på 893 894 tkr netto. Det är en ökning med 13 627 tkr, vilket motsvarar en ökning med 1,55 procent jämfört med 2017. Omvårdnadsnämnden har i ramen fått kompensation för befolkningsförändringen i för verksamheten relevanta åldersklasser. I ramen ingår även kompensation med 1 procent för löne- och prisutveckling.

Beräkningen av de volymbaserade ramarna i kommunstyrelsens beslut i juni baseras på befolkningsprognosen per maj 2017. Den senaste befolkningsprognosen per september samt eventuella politiska prioriteringar kommer att ligga till grund för beslutet i november då kommunfullmäktige fastställer de slutliga budgetramarna för 2018.

Den av kommunstyrelsen beslutade ramen för omvårdnadsnämndens driftbudget fördelas på verksamhetsområdena; Verksamheter enligt SoL och övrig verksamhet samt omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS.

Förvaltningen återkommer med en reviderad budget när de slutliga ramarna för 2018 är fastställda av kommunfullmäktige i november.

För löpande investeringar har omvårdnadsnämnden för 2018 erhållit 2 300 tkr.

Kommunstyrelsen har i planeringsunderlaget för 2018 beslutat om ekonomiska ramar samt fyra nämndmål för omvårdnadsnämnden. Ett av de viktigaste målen är "Omvårdnadsnämnden ska arbeta för fler boendeanternativ på hemmaplan i Solna för personer med funktionsnedsättning". Som en del i detta arbete ser förvaltningen det som angeläget att behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning finns med vid planeringen av nya bostadsområden. I dagsläget gör förvaltningen bedömningen att behov finns för ytterligare ett nytt gruppboende eller serviceboende per år.

Befolkningsökningen de närmaste åren, främst i åldersgrupperna 20-64 år, kan komma att påverka behovet av LSS-insatserna boende med särskilt stöd och daglig verksamhet. Det är troligt att när denna åldersgrupp ökar så kommer det även att finnas personer med behov av dessa insatser. Behovet av platser och lägenheter för personer med funktionsnedsättning kommer troligen att öka. Förutom att Solnas medborgare erbjuds bostäder i Solna medför även fler boenden på hemmaplan en minskning av volymkostnadsökningen, vilket även är ett led i att hushålla med stadens resurser och balansera budget.

Nämndens ansvarsområden

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Ansvarsområdet omfattar myndighetsutövning och verksamheterna styrs i stor utsträckning av socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bland de verksamheter som nämnden ansvarar för finns boende, omsorg och service i ordinärt boende, daglig verksamhet, dagverksamhet, hälso- och sjukvård inom LSS-området m.m.

Solna stads styrning

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. De individuella målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för

att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras om till kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering lämnas till kommunfullmäktige vid två tillfällen under året, per 30 april och 31 augusti. Dessutom lämnas en årsredovisning per 31 december.

Solna stads hel- och delägda bolag styrs och följs upp, enligt aktiebolagslagen, av bolagsordning och ägardirektiv. Stadens tillväxt och utveckling skapar behov av en utvecklad styrning och struktur för den verksamhet som bedrivs inom hela koncernen, för att den ska harmonisera med stadens årliga verksamhetsplan och budget.

Mål och uppdrag

Solna stads vision och övergripande mål

Den politiska viljeinriktningen för Solna stads framtida utveckling kommer till uttryck i *en vision* och fyra övergripande mål. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Visionen bryts ner i *fyra övergripande mål*, som lyder på följande sätt:

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Alla verksamheter som Solna stad finansierar, oavsett utförare, ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Staden ska säkerställa att de insatta resurserna ger avsedda resultat i verksamheterna. Verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. Kvalitetsnivåer ska sättas och följas upp och utvärderas. Det ska vara ordning och reda i stadens ekonomi och verksamheterna ska hålla budget. Staden tar ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar.

Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna ska vara en mångsidig och upplevelserik stad, som ökar regionens attraktionskraft. Här ska storstadens puls samspela med det lugn som närheten till natur och vatten ger. Staden ska ha en internationell prägel och vara en mötesplats för människor med olika bakgrund, en importhamn för nya idéer och ett centrum för upplevelser. Här ska alla ges möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och allas potential tas tillvara i stadens och regionens utveckling.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Solna ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att leva och verka i. Här ska finnas tillgång till bra boende, stimulerande arbete och utbildningsmöjligheter, god service, trivsamma grönområden och goda kommunikationer. Stadsmiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Solnaborna ska kunna forma sina liv efter sina förutsättningar och trygga sin försörjning genom eget arbete. Den service som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för de solnabor som behöver den under livets olika skeden.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden med ett stort utbud av bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska växa hållbart i en takt som staden och solnaborna mäktar med utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. De möjligheter som tillväxten skapar ska tillvaratas samtidigt som stadens framtida ekonomi tryggas, viktiga naturvärden säkras och jämlika livsvillkor skapas. Barriärer ska byggas bort och stadsdelarnas egna identiteter tas till vara och länkas ihop för att skapa en sammanhållen och levande stad.

Nämndmål

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för respektive nämnd. Nedan beskrivs nämndens huvudsakliga aktiviteter per respektive nämndmål under 2018.

Solnabor 65 år och äldre som har hemtjänst, boende på vård- och omsorgsboende och personer med funktionsnedsättning ska känna sig trygga, få ett gott bemötande och vara nöjda.

Aktiviteter	Beskrivning
Utbildningar	För att uppnå målet kommer förvaltningen fortsätta sina kompetenshöjande insatser genom att erbjuda vård- och omsorgspersonal olika utbildningar. Större utbildningssatsningar kommer att göras inom demensvården för hemtjänstpersonal och för personal på vård- och omsorgsboenden. Utbildning i palliativ vård för personal på vård- och omsorgsboenden, inom hemtjänst och på LSS-boende är också ett prioriterat område för att stödja målet. Inom LSS-området kommer handledning och implementering av lågaffektivt bemötande fortsätta. Personal inom hemtjänst, vård- och omsorgsboende och inom LSS, kommer även att få utbildning i psykisk ohälsa, för äldre under 2018.
Uppföljning	Måloppfyllelsen för trygghet, gott bemötande och nöjdhet mäts i första hand genom den årliga nationella brukarundersökningen. Personalkontinuiteten i hemtjänst kommer att följas upp med återkoppling till utförarna varje månad. Uppföljning av införandet av beslutsstöd VISAM för sjuksköterskor på vård och omsorgsboende kommer att ske under 2018. Uppföljning av registreringar i nationella kvalitetsregistren palliativa registret, Senior Alert och BPSD fortsätter under 2018. Aktiviteter och resultat följs upp av förvaltningen enligt omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2018.
Utvecklingsprojekt	Alla utförare har egna utvecklingsplaner med planerade aktiviteter för bl.a. bättre bemötande, ökad trygghet och nöjdhet. På vård- och omsorgsboenden pågår utbyte till modern larmutrustning vilket stödjer målet positivt. Digitala lås kommer att monteras hos hemtjänstkunderna med början under hösten 2017. Ett projekt för att skapa en trygg hemgång i hemtjänst efter vård i slutna hälso- och sjukvård kommer att starta under början på 2018.

Omvårdnadsnämnden ska säkerställa att insatser ges utifrån brukarnas behov med fokus på ett helhetsperspektiv, i bred samverkan med andra nämnder, landstinget och myndigheter.

Aktiviteter	Beskrivning
Samverkan internt	<p>Styrgruppen för samverkan mellan omvårdnadsförvaltningen och socialförvaltningen fortsätter sitt arbete under 2018. Syftet är att skapa skriftliga gemensamma rutiner inom verksamhetsområden där förvaltningarna behöver samarbeta. Även de förvaltningsgemensamma utbildningarna fortsätter under 2018.</p> <p>I samarbete med kultur- och fritidsförvaltningen arrangeras Funkisfestivalen. Ett musikevenemang för personer med funktionsnedsättning.</p> <p>Samverkan med miljö- och byggnadsförvaltningen samt tekniska förvaltningen fortsätter med gemensam planering för fler gruppboenden inom LSS. Förvaltningarna samarbetar även kring framtagande av underlag till privata utförare som driver vård och omsorgsboende i Solna. Från 2018 måste alla privata utförare ansöka om tillstånd, för att bedriva verksamhet, hos inspektionen för vård och omsorg (IVO).</p>
Samverkan externt	Nämnden har två akademier, en för äldre och en för personer med funktionsnedsättning. FOU.nu, FOU Södertörn, Karolinska institutet, Consensus (Vård- och omsorgscollege), representanter från brukarorganisationer och handikappkonsulenterna ingår. Målet är att gemensamt verka för en vård- och omsorg

Aktiviteter	Beskrivning
	<p>med hög kvalitet.</p> <p>Förvaltningen fortsätter samarbetet med Röda Korsets och Karolinska institutets sjuksköterskeutbildningar avseende praktikplatser och handledarutbildning.</p> <p>Styrgruppen för vårdsamverkan fortsätter under året. Samverkansfrågor mellan förvaltningen och landstinget diskuteras. Uppföljning av Samordnad individuell plan, (SIP), kommer att göras under 2018. Från och med 1 januari 2018 kommer en ny lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. I samverkan med landstinget kommer rutiner kring utskrivningsprocessen utformas.</p> <p>Medicinskt ansvarig sjuksköterska kommer fortsätta att ha regelbundna möten med läkarorganisationerna och utförarnas medicinskt ansvariga sjuksköterskor för vård- och omsorgsboenden.</p>

Omvårdnadsnämnden ska arbeta för fler boendialternativ på hemmaplan i Solna för personer med funktionsnedsättning.

Aktiviteter	Beskrivning
Aktiviteter som stödjer ökning av boendialternativ på hemmaplan i Solna för personer med funktionsnedsättning	<p>Omvårdnadsförvaltningen fortsätter sitt samarbete med stadsledningsförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen och Signalisten för att inrätta fler bostäder för personer med funktionsnedsättning.</p> <p>Utifrån ett individperspektiv kommer förvaltningen att inventera befintliga gruppboendeställen och dess inriktningar för att vid behov genomföra omstruktureringar av befintliga gruppboendeställen utifrån personkrets.</p> <p>En gruppboendeställe på Spårvägen 12 är inflyttningsklar i slutet av 2017, ytterligare en ny gruppboendeställe är inflyttningsklar hösten 2018.</p>

Den upplevda ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

Aktiviteter	Beskrivning
Förebyggande verksamhet för att minska upplevd ensamhet hos de som har hemtjänst och för de som bor på vård- och omsorgsboende	<p>Förvaltningen har sju seniorträffar som alla har som verksamhetsmål att ge möjlighet till social gemenskap och minska upplevelsen av ensamhet. En av seniorträffarna har en mötesplats för personer med demenssjukdom och psykisk ohälsa. Arbetet fortsätter under 2018.</p> <p>Väntjänst drivs i samverkan mellan omvårdnadsförvaltningen, Röda Korset och Äldreforum. Väntjänsten kan göra besök i hemmet för en pratstund, erbjuda högläsning, promenader eller annan aktivitet. Detta arbete fortsätter under 2018.</p> <p>Förebyggande hembesök fortsätter under 2018 och innebär att förvaltningen erbjuder alla som fyller 80 år och även de som fyller 90 år under året ett hembesök av en arbetsterapeut. Besöket syftar till att ge information om stadens utbud av service och aktiviteter.</p> <p>Verksamhetscheferna tillsammans med profilledarna på vård- och omsorgsboendena har i uppdrag att se över profilverksamhetsaktiviteterna för att stödja målet.</p>
Utbildningar och uppföljningar för att minska upplevd ensamhet hos de som har hemtjänst eller som är boende på vård och omsorgsboende	För att kunna sätta in rätt åtgärder fortsätter förvaltningen att göra individuppföljningar med dess riktade frågor om bland annat upplevd ensamhet hos hemtjänstkunder och

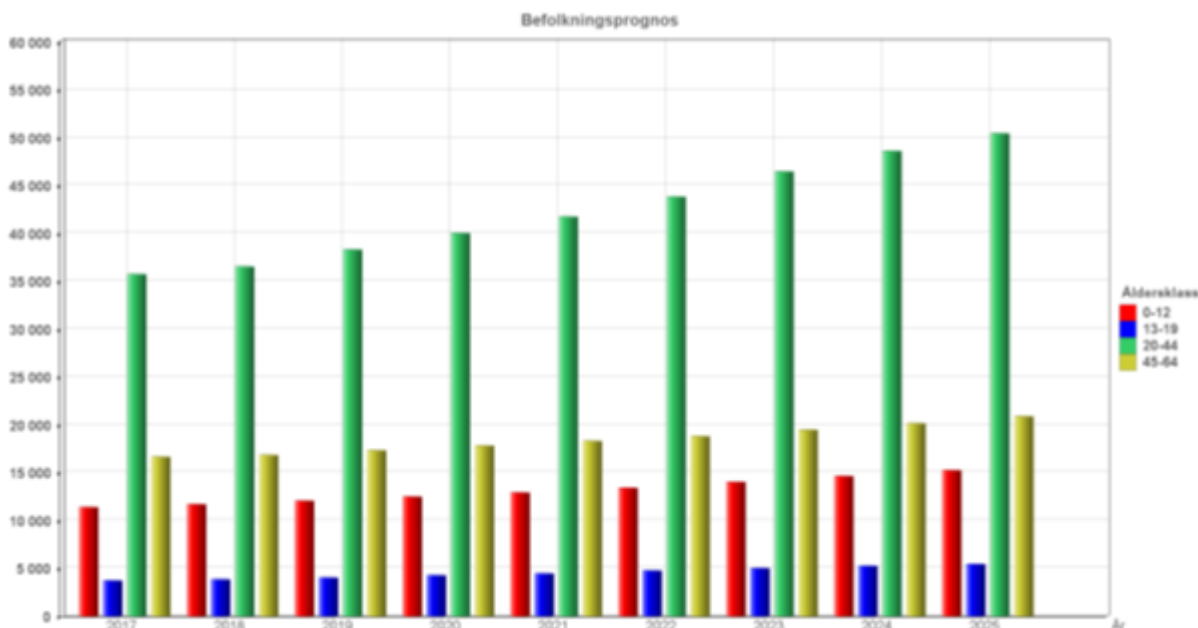
Aktiviteter	Beskrivning
Projekt för att minska upplevd ensamhet hos de som har hemtjänst eller som är boende på vård och omsorgsboende	de äldre på vård- och omsorgsboenden. Några hemtjänstutförare ordnar gemensamma aktiviteter där kunder blir inbjudna för att bryta isoleringen. De som är kontaktmän inom hemtjänsten försöker bygga en förtroendefulla relationer med kunderna som ett led i att identifiera ensamhet och för att exempelvis genomföra biståndsbedömda insatser som exempelvis promenader. Ett promenadprojekt för att minska besvärande ensamhet är påbörjat under hösten 2017 och kommer att utvärderas under 2018. Certifiering av demensteam i hemtjänst startade under 2016 och syftar till bättre bemötande och högre kvalitet på vård- och omsorg hos personer med demenssjukdom. Detta fortsätter under 2018. Certifieringen ska underlätta för kunder och närstående, att välja hemtjänstutförare med specifik demenskompetens. Utförare på vård- och omsorgsboenden ska i sina utvecklingsplaner beskriva åtgärder för att minska upplevd ensamhet.

Förutsättningar och framtida utmaningar

Befolkningsutveckling

Solnas befolkning uppgår 2017 till 79 626 personer enligt stadens befolkningsprognos från september. Fram till år 2026 beräknas befolkningen öka med omkring 30 000 personer och uppgå till ca 110 000 personer år 2026.

Personer under 65

Antalet barn i åldersgruppen 0–12 år beräknas öka varje år. År 2017 är antalet personer 11 327 och år 2026 beräknas det vara 15 862 personer. Barn med funktionsnedsättning kan ha behov av insatser enligt LSS. Man kan därför anta att ökningen inom åldersgruppen kan påverka resursbehovet.

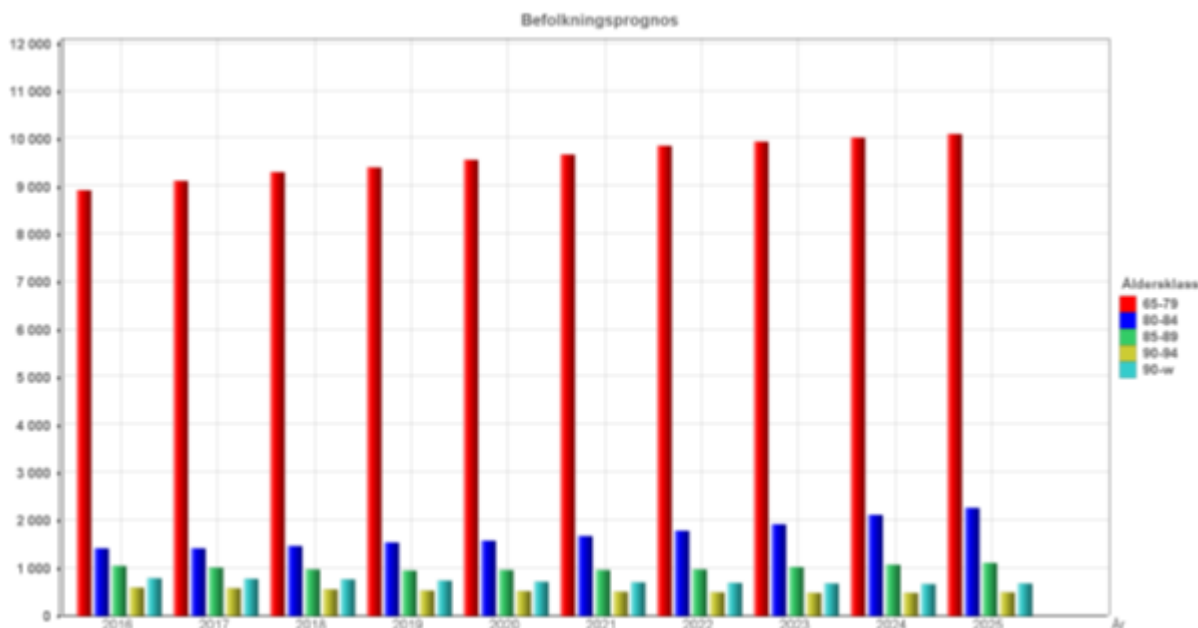
Skolungdomar över 12 år kan få insatsen korttidstillsyn. Gruppen 13–19 år beräknas öka omkring 50 procent från 3 655 personer år 2017 till 5 567 personer 2026.

Antalet personer i åldersgruppen 20–44 år beräknas 2017 uppgå till 35 692 personer och 52 625 personer år 2026. Inom åldersgruppen ökar antalet personer i de yngre åldersgrupperna 20–24 år från 4 652 personer 2016 till 7 322 personer 2026. Det är en ökning med i genomsnitt ca 300 personer per år. Det är i denna åldersgrupp ungdomar börjar flytta hemifrån.

Totalt beräknas antalet personer i åldersgruppen 20–64 år uppgå till 52 322 personer år 2017. År 2026 beräknas gruppen öka till 74 222 personer. Det är en ökning med i genomsnitt ca 2 700 personer per år.

När antalet personer i åldern 20-64 år ökar är sannolikheten stor att även behovet av LSS-insatserna boende med särskild service och daglig verksamhet ökar.

Personer över 65

Antalet personer i åldersgruppen 65–79 år beräknas 2017 uppgå till 9 125 personer. Gruppen beräknas öka till 10 098 personer år 2026. Det är en ökning med ca 120 personer per år. Inom åldersgruppen är det främst gruppen mellan 75–79 år som står för ökningen.

Åldersgruppen 80–84 år beräknas 2017 uppgå till 1 413 personer. Antalet personer beräknas öka till 2 265 personer år 2026. Det är en genomsnittlig ökning med knappt 100 personer per år varav den främsta ökningen väntas från år 2021 och framåt. Genomsnittsåldern för personer som påbörjar hemtjänstinsatser är mellan 80–81 år.

Antalet personer i åldersgruppen 85–89 år beräknas 2017 uppgå till 1 005 personer. Åldersgruppen beräknas minska de närmsta tre åren för att från och med år 2022 börja öka igen. År 2026 beräknas antalet personer i åldersgruppen uppgå till 1 101 personer. Genomsnittsåldern för de personer som flyttar in på ett vård- och omsorgsboende är ca 86 år.

År 2017 beräknas antalet personer i åldersgruppen 90-w år uppgå till 780 personer. År 2026 beräknas åldersgruppen ha minskat till 672 personer.

Utifrån befolkningsprognosen har omvårdnadsförvaltningen gjort en prognos över behovet av vård- och omsorgsboende. I ett särskilt ärende har förvaltningen redogjort för det uppskattade behovet av omvårdnadsplatser under tiden 2018 - 2026. Prognosen är gjord utifrån den beräknade demografiska utvecklingen och ett antagande om att bistånd till omvårdnadsboende kommer att beviljas enligt samma riktlinjer som tidigare. Förvaltningen har fått i uppdrag av omvårdnadsnämnden att inleda en planering för ytterligare boende om ca 80 platser med inflyttning omkring 2022-23.

Behov av boende för personer med funktionsnedsättning

Befolkningsökningen de närmsta åren, främst i åldersgrupperna 20 – 64 år, kan komma att påverka behovet av LSS-insatserna boende med särskilt stöd och daglig verksamhet. De är troligt att när denna åldersgrupp ökar så kommer det även att finnas personer med behov av ovanstående insatser. Det krävs lång planering för att möta behovet av framför allt boende. Förvaltningen ser det som angeläget att detta behov finns med vid planeringen av nya bostadsområden. I dagsläget gör förvaltningen bedömningen att behov finns för ytterligare ett nytt grupp- eller serviceboende per år.

Bostadsbristen i Solna slår hårt även för personer med funktionsnedsättning. Flera ärenden har aktualiserats 2017 då den enskilde med stora behov söker gruppboende trots att de egentligen skulle klara sig med personlig assistans.

Insatser enligt LSS

Försäkringskassans tolkning av domar från Högsta Domstolen angående beslut om personlig assistans medför en stor ekonomisk utmaning för staden. Allt fler personer med omfattande assistans och med behov av dubbelbemanning får sin assistans omprövad i snabbare takt än tidigare, eller har fått sitt beslut helt indraget, och den enskildes behov blir därför en kommunal angelägenhet.

Trots flera statliga arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att öka sysselsättningen inom den öppna arbetsmarknaden så ökar ansökningarna till Solna stad av daglig verksamhet.

Ny upphandling av vård- och omsorgsboenden år 2019

Avtalen för sju vård- och omsorgsboenden samt för fyra dagverksamheter upphör och kan inte förlängas efter 28 februari 2019. Förberedelse- och planeringsarbete för en ny upphandling pågår.

Rekrytering

Det har blivit svårare att rekrytera erfarna sjuksköterskor till vård- och omsorgsboende samt erfarna socionomer (biståndshandläggare och LSS-handläggare) till äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Fortsatt kompetenshöjning

Kompetensutveckling och kompetenshöjning inom vård och omsorg är viktigt för att både bibehålla och utveckla kvaliteten i vård och omsorg. För det krävs kompetenshöjning av vårdbiträden till undersköterskor och sjuksköterskor till specialistsjuksköterskor.

Välfärdsteknik

Den digitala utvecklingen ger möjligheter till att höja kvaliteten på vård och omsorg, skapa effektivare arbetssätt samt underlätta rekrytering av chefer och vårdpersonal i framtiden. Digitalisering har stor påverkan på omvårdnadsnämndens ansvarsområde och verksamheterna behöver anpassas utifrån detta. Några exempel på utvecklingsområden är digitala trygghetslarm, digitala lås, digital natttillsyn, digitala tillsynsbesök dagtid och vårdplanering via Skype eller liknande.

Ny lag om "Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård" (prop.2016/17:106)

Den 1 januari 2018 träder en ny lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i kraft och samtidigt upphävs den nuvarande lagen om kommunernas betalningsansvar. Beslutet fattades av riksdagen den 15 juni 2017. Den nya lagen ska främja en god vård för enskilda som efter utskrivning från slutna vård behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den landstingsfinansierade öppna vården. Syftet med lagen är att hålla ledtiderna mellan slutna vård på sjukhus och vård i omsorg i det egna hemmet eller i särskilt boende så korta som möjligt.

Det nya lagen innehåller ett nytt betalningsansvar, vilket innebär färre dagar innan betalningsansvar övergår till kommunen. Det betyder att det blir korta planerings- och beställningstider för de kommunala insatserna. Lagen innebär ett helt nytt arbetssätt för såväl kommuner som landsting. För landstingets del flyttas ansvaret över från den slutna vården till den öppna landstingsfinansierade öppna vården, där den öppna vården blir dirigent för vården. För kommunernas del behöver arbetsprocesserna förändras, idag styr kallelserna från slutna hälso- och sjukvården till vårdplanering arbetet, men med den nya lagen behöver arbetet påbörjas redan vid inskrivningsmeddelandet, vilket kräver ett mer omfattande och snabbare handläggnings- och utredningsarbete. Förändringen kan på sikt under 2018 komma att kräva att organisationen av avdelningen för myndighetsutövning behöver ses över med någon ytterligare biståndshandläggare. Detta då processen behöver vara skyndsamt för att säkerställa att den enskilde får den vård och omsorg som behövs och för att staden inte ska få betalningsansvar.

Nya lokala samverkansrutiner behöver utarbetas inom Stockholms län för att utskrivningen från slutenvården ska vara trygg och säker för den enskilde individen. I Stockholms län har Storsthlm, tidigare KSL, tagit fram en rekommendation till en överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om utveckling av samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Under år 2018-2019 kommer gemensamma rutiner och riktlinjer utarbetas.

Trygg hemgång

Förvaltningen kommer från början av 2018 etablera ett "trygg hemgångsteam" som ska ge förutsättningar att trygga hemgången för personer som blir utskrivna från sjukhus. Trygg hemgång skiljer sig i sin utformning och målsättning från ordinarie hemtjänst genom att tjänsten är tidsbegränsad och att hemtjänstkunden initialt får sina hjälpinsatser och även samordning av dessa från teamet för Trygg hemgång.

Hemsjukvård i ordinärt boende 2020

Förändrat huvudmannaskap för den basala hemsjukvården i ordinärt boende kommer sannolikt att genomföras inom den närmaste tiden. Stockholms län är ensam om att inte ha genomfört kommunaliseringen.

Organisation

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Organisatoriskt består omvårdnadsförvaltningen av förvaltningschef med två staber, en för kvalitetsutveckling och en för ekonomi och IT samt två avdelningar, en för egen regi och en för myndighetsutövning. Verksamheten bedrivs både i privat och i egen regi.

Kommittéer och råd

Solnas kommunala pensionärsråd är ett samrådsorgan. Kommunstyrelsen utser dess ledamöter. Syftet med pensionärsrådet är att staden ska informera och samråda med pensionärsorganisationerna i frågor som är aktuella för de äldre i Solna. Pensionärerna i staden påverkas av de flesta nämnders ansvarsområden med en koncentration på de ansvarsområden som omvårdnadsnämnden svarar för. Rådet ska kunna fungera som remissinstans och rådgivare i olika frågor som berör de äldre i Solna. Rådet ska bidra till att äldre i Solna får goda kunskaper om staden och dess verksamheter på samma sätt ska staden sprida erfarenheter och kunskaper från rådet till stadens olika verksamheter. Pensionärsrådet väljs för fyra år och mandatperioden ska sammanfalla med mandatperioden för staden. Rådet sammanträder minst fyra gånger per år.

Budget

Driftbudget

Enligt kommunstyrelsens beslut i juni har omvårdnadsförvaltningen erhållit en ram för löpande driftskostnader 2018 på 893 894 tkr netto. Det är en ökning med 13 627 tkr vilket motsvarar en ökning med 1,55 procent jämfört med 2017. Omvårdnadsnämnden har i ramen fått kompensation för befolkningsförändringen i för verksamheten relevanta åldersklasser. I ramen ingår även kompensation med 1 procent för löne- och prisutveckling.

Omvårdnadsnämnden ansvarar för att anpassa sin verksamhet till befintlig budgetram och förvaltningen är skyldig att föreslå åtgärder så att verksamhetens nettokostnader kan inrymmas i budgetramen.

De största intäktsposterna i budgeten omfattar avgifter (82,2 mkr), intern ersättning till Humaniora hemtjänst (51,9 mkr), momsersättning (43,0 mkr) samt ersättning från försäkringskassan för personlig assistans (21,5 mkr).

Driftbudget, nettokostnad

Tkr	Budget 2017	Budget 2018	Förändring %
Intäkter	198 562	200 751	1,1
Kostnader	-1 078 829	-1 094 645	1,5
Nettokostnader	-880 267	-893 894	1,5

Beräkningen av de volymbaserade ramarna i kommunstyrelsens planeringsunderlag för 2018 som togs i juni baseras på befolkningsprognosen per maj 2017. Den senaste befolkningsprognosen per september samt eventuella politiska prioriteringar kommer att ligga till grund för beslutet i november då kommunfullmäktige fastställer de slutliga budgetramarna för 2018.

I nedanstående tabell redovisas den av kommunstyrelsen i juni beslutade ramen för omvårdnadsnämndens driftbudget fördelad på verksamhetsområdena; Verksamheter enligt SoL och övrig verksamhet samt omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS.

Förvaltningen arbetar aktivt med att inrymma verksamheten i tilldelad driftbudgetram samt har kontinuerlig kontakt med stadsledningen avseende upprättandet av verksamhetsplan och budget 2018.

År 2017 har förvaltningen arbetat med en översyn inom LSS-området av ersättningsnivåer för individavtal för externa placeringar i gruppboheter och med ersättningar för daglig verksamhet. Detta arbete kommer att fortgå under 2018.

Förvaltningen återkommer med en reviderad budget när de slutliga ramarna för 2018 är fastställda av kommunfullmäktige i november. I den reviderade budgeten kommer driftbudgeten att redovisas för de olika verksamhetsområdena; vård- och omsorgsboende, hemtjänst, omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS, förebyggande verksamhet, avdelningen för myndighetsutövning samt övrig verksamhet.

Driftbudget per verksamhet, nettokostnader, tkr

	Budget 2017	Budget 2018	Förändring %
Verksamheter enligt SoL och övrig verksamhet	668 296	675 463	1,1
Omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS	211 971	218 431	3,0
Summa, driftram	880 267	893 894	1,5

Investeringsbudget

Budgeten för investeringar ska användas till kapitalinventarier, arbetsmiljöåtgärder samt utrustning av LSS gruppbostad.

Investeringsbudget för nämnden, tkr

	Budget 2017	Budget 2018	Förändring %
Summa	-2 000	-2 300	15,0

Taxor och avgifter

Inför 2018 har inga nya beslut fattats om nya eller förändrade taxor. Avgifterna följer därmed tidigare beslut.

Nämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Beslutad av	Beslutsdatum	Gäller från	Status
Hemtjänst	KF	2016-05-30	2016-07-01	Oförändrad
Vård- och omsorgsboende	KF	2016-05-30	2016-07-01	Oförändrad

Medarbetare

Nämnden bedriver kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en bra arbetsgivare med engagerade medarbetare. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom medarbetarområdet under 2018.

Förebyggande hälsoarbete

Arbetet med att implementera stadens HR -policy och HR -strategi i den egna verksamheten fortsätter. Så även arbetet för en hållbar arbetshälsa i syfte att skapa en stimulerande arbetsmiljö som bygger på ett aktivt förebyggande arbete på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Medarbetarnas engagemang

Den medarbetarundersökningen som genomfördes våren 2017 visar på en fortsatt hög svarsfrekvens, 85 procent. De senaste mätningarna för HME (Hållbart medarbetarengagemang) från åren 2013 - 2016 har visat på ett högt indexvärde för omvårdnadsförvaltningens medarbetare och chefer. Årets resultat överträffar förvaltningens mål för 2017 med tre enheter, från 81 till 84. Resultatet visar ett högt förtroende för chefer inom förvaltningen och en hög andel ambassadörer. Undersökningen visar också på att man lär av varandra och hjälper varandra i stor omfattning. Målet för 2018 är att bibehålla indexvärdet (84) samt att fortsätta verka för en hög svarsfrekvens. Utifrån arbetsplatsens resultat kommer respektive chef att arbeta med utvecklingsplaner på sin enhet tillsammans med enhetens medarbetare.

Sjukfrånvaro

Under 2018 fortsätter förvaltningen att fokusera på de faktorer som bidrar till ökad hälsa och till en hållbar arbetshälsa över tid. Den totala sjukfrånvaron för förvaltningen som helhet var 7,9 procent för perioden januari 2017 till juli 2017. Målet för 2018 är att sjukfrånvaron i procent av tillgänglig tid inte ska överskrida 7,0 procent.

Medarbetarskap i partnerskap, fortsättning på Ledarskap i partnerskap

En växande och föränderlig stad ställer krav på ledarskap och medarbetarskap. Ledarskapsprogrammet Ledarskap i partnerskap med fokus på kommunikation och samarbete har genomförts för alla chefer sedan 2013. Med Medarbetarskap i partnerskap fortsätter det arbetet som påbörjats genom ledarskapsprogrammet. Satsningen är ett viktigt led i att bygga nätverk och skapa förutsättningar för samarbete över förvaltningsgränserna. Utvecklingsprogrammet består av tre delar.

Den första delen; **Medarbetarskap i Solna stad** är en film som handlar om Solnas verksamheter och vikten av samarbete och samverkan mellan stadens verksamheter och medarbetare.

Den andra delen; **Medarbetarskap i partnerskap** genomförs under två utbildningstillfällen för alla medarbetare i staden. Varje utbildningstillfälle omfattar tre timmar och kommer att genomföras i blandade grupper från alla förvaltningar. Teman för de två tillfällena är; **Det hållbara partnerskapet** och **Det uppskattande förhållningssättet**.

Den tredje delen; **Min yrkesroll i Solna stad** är under planering i staden.

Kompetensförsörjning

Kompetensutveckling och kompetenshöjning är viktiga ingredienser för att både bibehålla och utveckla kvaliteten i verksamheten. För det krävs medarbetare som har rätt kompetens för uppdraget. Det är viktigt att fortsätta arbetet med att attrahera och behålla medarbetare och erbjuda kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov och krav.

Rekrytering

Det har blivit svårare att rekrytera erfarna sjuksköterskor och socionomer (biståndshandläggare och LSS-handläggare) till äldreomsorgen och omsorgen av personer med funktionsnedsättning.

Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete

Nämnden bedriver kontinuerligt ett utvecklings- och kvalitetsarbete för att svara upp mot solnabornas förväntningar på nämndens tjänster och service. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom området under 2018.

Omvårdnadsnämndens arbete med att utveckla kvaliteten inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning och inom äldreomsorgen har hög prioritet och ställer stora krav på kravställande, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheterna.

Avtalsuppföljningar

Avtalsuppföljningar ska följa omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2018 och visa att utförarna följer avtalen och att en kvalitetsutveckling sker i verksamheterna.

Samverkan

Samverkan med utförare och andra samverkansparter sker regelbundet i form av nätverksträffar och arbetsgrupper.

Samverkan syftar till att lyfta goda exempel bl.a. genom erfarenhetsutbyte samt fånga upp/kartlägga verksamheternas eventuella behov av utveckling. Utifrån behoven och i samarbete med utförarna prioriterar och planerar staben olika stödinsatser bl.a. i form av utbildning, workshops eller seminarium.

Visam, ett bedömningsinstrument för sjuksköterskor

Under 2018 kommer uppföljning genomföras av utbildningen i VISAM, ett bedömningsinstrument som ger stöd till sjuksköterskorna i deras kompetens i klinisk färdighet och bedömning. Syftet är att öka patientsäkerhet men även för att göra Solna till en attraktiv arbetsgivare.

Kompetensförsörjning

Omvårdnadsförvaltningen ser den framtida kompetensförsörjningen som en strategisk fråga. Det är viktigt att bl.a. undersköterskeutbildningen håller hög kvalitet och motsvarar kraven och behoven i verksamheterna. Consensus vårdgymnasium samt yrkeshögskola i partnerskap med Solna stad är certifierat som ett Vård och omsorgscollege. Samarbetet i Vård -och omsorgscollege sker i form av bl.a. lokala och regionala styrgrupper där representanter från förvaltningen samt representanter från flera av utförarna på vård- och omsorgsboenden deltar. Förutom frågor om utbildningens innehåll och kvalitet arbetar styrgrupperna för att öka vård- och omsorgsyrkenas attraktionskraft.

Förvaltningen har samverkat med Kompetensförvaltningen i att erbjuda nyanlända praktikplats, tidsbegränsade extra tjänster samt sommararbete för ungdomar. Samarbetet för att erbjuda nyanlända och långtidsarbetslösa praktikplats kommer att fortsätta och utvecklas under året.

Omvårdnadsakademien

Omvårdnadsakademien är omvårdnadsförvaltningens forum för att säkra kvalitetsutvecklingen av vården och omsorgen. Omvårdnadsakademins övergripande mål är att verka för en vård och omsorg av hög kvalitet. Omvårdnadsakademins verksamhet är organiserad i en Äldreakademi och en Omsorgsakademi.

Omvårdnadsakademien arbetar för en långsiktig kunskapsutveckling genom att initiera och uppmuntra utbildning och utveckling. Inom Omvårdnadsakademien samordnas förvaltningens satsningar på utbildning och utveckling. Samverkan med högskolor och FoU-enheter är betydelsefullt och sker regelbundet i respektive akademis styrelse. Resultat av utvecklingsprojekt och forskning ska komma de äldre och personer med funktionsnedsättning till del.

Äldreakademien

Omvårdnadsförvaltningens satsningar på utveckling och utbildning inom äldreomsorgen samordnas i Äldreakademien. I Äldreakademien samarbetar omvårdnadsförvaltningen med FOU nu, Consensus vårdgymnasium samt yrkeshögskola och Karolinska Institutet. För att de äldre ska ha möjlighet att vara delaktiga och kunna påverka Äldreakademins arbete sitter även representanter från Solna stads Äldreforum i Äldreakademins styrelse. Genom att utveckla samarbetet mellan praktisk verksamhet och forskning stärks förutsättningarna för en aktiv kunskapsutveckling.

Omsorgsakademien

Omvårdnadsförvaltningens satsningar på utveckling och utbildning inom omsorgen om personer med funktionsnedsättningar samordnas i Omsorgsakademien. I Omsorgsakademien samarbetar omvårdnadsförvaltningen med FoU Södertörn, Consensus vårdgymnasium samt yrkeshögskola och FOU nu. För att personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att vara delaktiga och kunna påverka Omsorgsakademins styrelse är Solna stads handikappkonsulent med i Omsorgsakademins styrelse.

Nationella kvalitetsregistren

Utförarna på vård- och omsorgsboendena fortsätter att göra registreringar i tre nationella kvalitetsregister; Palliativa registret, Senior Alert och BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom). Hälso- och sjukvårdsteamet inom LSS har under 2017 påbörjat sitt arbete med att använda Senior Alert vid behov för brukare på gruppboendena. Utbildning i och uppföljning av registrering i kvalitetsregistren sker regelbundet. De nationella kvalitetsregistren möjliggör lärande och ständigt förbättringsarbete. Registren byggs upp av de professionella yrkesgrupper som själva ska ha nytta av dem i sin yrkesvardag.

Akademisk specialistutbildning för sjuksköterskor, AST

Genom att förvaltningen har sökt och fått statliga stimulansmedel kan förvaltningen erbjuda sjuksköterskor att på arbetstid genomföra en utbildning till specialistsjuksköterska inom vård av äldre. Under 2018 fortsätter en sjuksköterska sin utbildning på Karolinska Institutet.

Nationell vårdplan för palliativ vård

Vård- och omsorgsboendena arbetar vidare med användandet av nationell vårdplan för palliativ vård, NVP, för att kvalitetssäkra och strukturera vården i livets slut. Implementeringen sker i samverkan med Palliativt utvecklingscentrum i Lund som regelbundet kommer till Solna för att följa arbetet.

Metodstöd i förbättringsarbete

Omvårdnadsförvaltningen kommer att efterfråga hur verksamheterna arbetar med metodstöd i implementering av förändringsarbete inom såväl verksamheter i äldreomsorgen som inom funktionshinderområdet. Verksamheterna har under åren 2016 och 2017, genom Karolinska Institutet, fått utbildning i metoden. Även personal på staben för kvalitetsutveckling samt omvårdnadsförvaltningens ledning kommer att använda sig av metoden i sitt utvecklingsarbete samt kunna vid behov stötta verksamheten i deras utvecklings- och förbättringsarbete.

Brand- och säkerhetsarbete

Förvaltningen kommer att genomföra en uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet på vård- och omsorgsboende. Utbildning i systematiskt brandskyddsarbete kommer att erbjudas samtliga utförare.

Utbildning för hemtjänstpersonal

Hemtjänstpersonal kommer under två tillfällen 2018 att erbjudas en heldagsutbildning i samverkan med landstinget med föreläsningar i olika ämnen som berör det dagliga arbetet.

Metodstöd i dokumentation

Handläggare på myndighetsavdelningen kommer att få fortsatt metodstöd i dokumentation. Handläggare inom SoL gällande ”Individens behov i centrum”. Under året kommer dokumentationsstödarna samt ledningen på Skogas äldrecentrum att utbildas i IBIC, Individens Behov I Centrum.

Under året kommer grupp- och servicebostäder inom Humaniora LSS utbildas i Individens Behov I Centrum.

Självständighetens labyrint

I samverkan med FOU-nu och sex kommuner i nordvästra Stockholm har en skrift tagits fram i syfte att bidra med kunskap och inspiration till utveckling som ska öka möjligheten till självständighet för personer med psykiska, neuropsykiatriska och intellektuella funktionsnedsättningar. Under året kommer omvårdnadsförvaltningen fortsätta att efterfråga hur arbetet med att öka brukarnas självständighet fortsätter i verksamheterna. Verksamheter kommer att bjudas in till nämnden för att berätta hur arbetet fortsätter samt erbjuda nämnden möjlighet att besöka verksamheter.

Lågaffektivt bemötande

Utbildning i Lågaffektivt bemötande ger omvårdnadspersonalen ytterligare ett verktyg för att kunna bemöta personer med kognitiv nedsättning på ett professionellt sätt. Utbildningen planeras att även genomföras på Skoga vård- och omsorgsboende under 2018.

Verksamheter inom LSS, grupp- och servicebostäder, daglig verksamhet och personlig assistans fortsätter med implementering av lågaffektivt bemötande. Flera verksamheter har börjat med handledning som stöd för införandet och flera verksamheter är igång med arbetet att upprätta planer i lågaffektivt bemötande.

Utbildning i psykisk hälsa

På initiativ av socialförvaltningen har staden ansökt om statliga medel för att arbeta med psykisk hälsa under de närmaste fem åren, dock beviljas statliga medel för ett år i taget.

Under 2017 har en handlingsplan för Solna upprättats, det är gjort en inventering av brukarinflytande, en kartläggning av anhörigstöd är genomförd och utbildningsinsatser är påbörjade för bl.a. målgruppen med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

2018 planeras det en kartläggning på individnivå för målgruppen som omfattas av insatser enligt socialtjänstlagen på omvårdnadsförvaltningen. Det kommer även att erbjudas utbildningsinsatser till biståndshandläggare, hemtjänstpersonal, boendestöd m.fl.

Värdegrund

Under 2018 fortsätter värdegrundsarbetet i form av reflektionshandledningsgrupper på vård- och omsorgsboendena enligt Silviacertifieringens modell. Dessutom fortsätter förvaltningen anordna nätverksträffar för värdegrundsinspiratörer.

Klagomål och synpunkter

Förvaltningen begär återkoppling från utföraren på vidtagna åtgärder när klagomål inkommer. Kontakt tas alltid med den kund/närstående som klagomålet gäller.

Kvalitetsdeklarationer

Omvårdnadsnämnden har sedan tidigare antagit 14 kvalitetsdeklarationer med värdighetsgarantier. Uppföljning av kvalitetsdeklarationerna görs i samband med avtalsuppföljningarna.

LEDA/Stratsys kvalitetsledningssystem

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att utveckla och använda Stratsys kvalitetsledningssystem – ett verktyg som används för det systematiska kvalitetsarbetet inom omvårdnadsförvaltningen. Enligt SOSFS 2011:9 ska vårdgivare eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ansvara för att det finns ett ledningssystem för verksamheten.

Ledningssystemet ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamheten kvalitet. Med stöd av det ska man kunna, planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra din verksamhet.

Utveckling av upphandlings- och uppföljningsmetodik

Det interna kvalitetsarbetet ska utvecklas genom en ny modell, SIQ-modellen. Modellen ska användas för att förbättra upphandlings- och uppföljningsmetodik av omvårdnadsförvaltningens verksamheter. Via avtalsuppföljning samt förfrågningsunderlag ska förvaltningen förstärka det ständiga förbättringsarbetet.

Nämndens kvalitetsdeklarationer

Kvalitetsdeklarationer	Beslutsdatum	Status
Anhörigstöd	2012-03-13	Oförändrad
Biståndshandläggning av hemtjänst samt vård- och omsorgsboende	2014-03-11	Oförändrad
Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning	2014-03-11	Oförändrad
Dagverksamhet	2014-03-11	Oförändrad
Handläggning av stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2014-03-11	Oförändrad
Hemtjänst	2014-03-11	Oförändrad
Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år	2015-05-26	Oförändrad
Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	2015-05-26	Oförändrad
Samverkan kring demensvård	2014-03-11	Oförändrad
Samverkan kring kost- och näringsfrågor	2014-03-11	Oförändrad
Samverkan kring rehabilitering	2014-03-11	Oförändrad
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning som bor i bostad med särskild service	2014-03-11	Oförändrad
Trygghetslarm	2012-11-13	Oförändrad
Vård- och omsorgsboende	2014-03-11	Oförändrad

Tvärsektoriella frågor

Internationellt

Nämndens internationella arbete används huvudsakligen som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Nedan beskrivs de huvudsakliga internationella aktiviteterna under 2018.

Omvårdnadsnämndens arbete med de internationella frågorna ska harmonisera med målarbetet, bidra till Solna stads vision och vara en del av stadens kvalitets- och verksamhetsutveckling.

Förvaltningen har under 2017 arbetat aktivt med internationellt utbyte och studiebesök och detta kommer att fortsätta framledes.

Inom det internationella området fortsätter förvaltningen sitt arbete med att genom internationellt erfarenhetsutbyte utarbeta metoder och verktyg för att försöka få fler personer med funktionsnedsättning i sysselsättning. Enligt en utarbetad plan deltar förvaltningen aktivt i det tematiska undernätverket *social inclusion* som är en del av ENSA (European Network of Social Authorities). Målsättningen är ett fördjupat samarbete med andra regioner i Europa kring gemensamma frågor.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att utveckla nämndens verksamhet och måluppfyllelse samt att säkra likvärdigt bemötande och service. Nedan beskrivs de huvudsakliga likabehandlingsaktiviteterna under 2018.

Omvårdnadsnämndens arbete med likabehandling ska harmonisera med målarbetet, bidra till Solna stads vision och vara en del av stadens kvalitets och verksamhetsutveckling. Nedan följer en beskrivning av några aktiviteter som är direkt kopplade mot målen, gott bemötande, trygghet, samverkan och god kvalitet.

Arbetet mot våld i nära relation som riktar sig både till äldre och till personer med funktionsnedsättning fortsätter. Samverkansrutiner finns för personer som är aktuella både inom omvårdnadsförvaltningen och inom socialförvaltningen. Det har även tagits fram en broschyr om våld i nära relationer på lättläst svenska, i samarbete med stadens kommunikationsenheten.

Arbetet fortsätter för att öka medvetenheten kring jämställdhet och genus som en del av det ordinarie arbetssättet på avdelningen för myndighetsutövning. Det sker både genom utbildningsinsatser, praktiska övningar på arbetsplatsträffar och avidentifiering av kön och ålder vid ärendedragningar. Handläggarna har utbildning i normkritiskt tänkande, likabehandling och kränkande särbehandling.

Information om förvaltningens likabehandlingsarbete ingår som en naturlig del i introduktion av nyanställda.

Upphandling enligt lagen om valfrihetssystem enligt LOV innebär för äldre och personer med funktionsnedsättning självbestämmande och en ökad valfrihet i valet av utförare av beviljade insatser.

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre fortsätter. Det sker bl.a. genom samverkan med frivilligorganisationer och andra volontärer och har som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans och erbjuda friskvård eller kulturaktiviteter.

Miljö

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicy med tillhörande miljöstrategi samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under 2018.

Kommunstyrelsen har den 15 juni 2015 beslutat om strategi för Solna stads miljöarbete 2016-2019. Utifrån denna ska stadens förvaltningar i sina verksamhetsplaner beskriva hur nämnden bidrar till att stadens mål och strategier blir verklighet i verksamheterna. För att uppnå de övergripande målen för miljöarbetet ska verksamheterna fokusera på områdena en hållbar stadsutveckling, effektiv resursanvändning och en god livsmiljö för hälsa och välbefinnande.

För att styra mot de övergripande målen för miljöarbetet i staden fortsätter omvårdnadsförvaltningen sitt arbete för att minska användandet av bilar genom att satsa på inköp av tjänstecyklar och elcyklar. Förvaltningen fortsätter sin dialog med utförare som använder bilar i tjänsten att köpa eller leasa bilar som drivs med förnyelsebara bränslen eller el.

Förvaltningen uppmanar respektive hemtjänstutförare att utifrån sina behov utbilda sina medarbetare i sparsam bilkörning.

För att minimera mängden av avfall i hushållsoporna kommer förvaltningen fortsätta sitt arbete med källsortering i verksamheterna. För att minska mängden plast kommer förvaltningen fortsätta sin satsning med utökning av plastkvarnar i verksamheter där behov finns. Plastkvarnar komprimerar plastmängden och därmed minskar antalet transporter. För att minska mängden papper/kartong ser förvaltningen över möjligheten att installera balpressar för att komprimera pappersmängden och därmed minska mängden (ytan) och antalet transporter.

Förvaltningen fortsätter också med energibesparande åtgärder genom utbyte av befintliga armaturer, byte till lågenergilampor, LED och i vissa fall närvarostyrd belysning utifrån verksamheternas behov.

För att skapa en god livsmiljö för hälsa och välbefinnande pågår arbete för att förbättra både inom- och utomhusmiljöer genom att se över ventilation och temperaturer i fastigheter där omvårdnadsnämnden har verksamheter. Även översyn och utveckling av utemiljöerna vid vård- och omsorgsboenden fortsätter under 2018 i syfte att öka de äldres trivsel och välmående.

Under 2018 erbjuder förvaltningen en grundläggande miljöutbildning med 80 platser till medarbetare för att öka kunskapen om miljöpåverkan i vardagen.

Konkurrensutsättning

Befintliga avtal som ska upphandlas på nytt

Avtalsbeteckning	Diarienummer
Verksamhetsdrift av vård och omsorgsboende och dagverksamheter (2019-03-01)	ON 2009:94, ON/2012:994, ON 2011:69, ON 2010:104
Gruppboenden Spårvägen 6 (2019-10-01)	ON 2010:10
Gruppboenden Algatan 5 (2018-03-01)	ON 2011:92
Kostentreprenad (Skoga-köket) (2019-10-01)	ON/2015:147 (ON/2013:58) (ON/2010:9)

Nya upphandlingsbehov samt större avrop på befintliga ramavtal

Nya upphandlingsbehov / Avrop på befintliga avtal
Ny Gruppboendentreprenad, en eller två nya enheter

Nya upphandlingsbehov / Avrop på befintliga avtal

Underhållsavtal för larm i vård- och omsorgsboende
Ledsagning och avlösarservice LOV

Internkontroll

Kontrollkategori	Process/Rutin	Kontrollmoment
Personal	Rekrytering, sjuksköterskor	Månatlig redovisning till medicinskt ansvarig sjuksköterska. Redovisas i patientsäkerhetsberättelse en gång per år som behandlas i omvårdnadsnämnden.
Externa verksamhetsprocesser	Avtals- och entreprenaduppföljning Kvalitet/utförare	Kontroll av att verksamheter drivs enligt gällande avtal och överenskommelser genom avtalsuppföljningar en gång per år. Resultatet föredras i omvårdnadsnämnden och redovisas i årsredovisningen.
	LSS boende inom Solna stad	Kontroll över utbyggnadsbehov, förändringar eller inriktning av boendeformer genom behovsprognos och uppföljning av ej verkställda gynnande beslut.
	Vård- och omsorgsboende inom Solna stad	Kontroll över behov av förändring och/eller inriktning av boendeformer genom behovsprognos och uppföljning av ej verkställda gynnande beslut. Behovsprognos föredras i nämnden en gång per år. Ej verkställda gynnande beslut redovisas i omvårdnadsnämnden en gång per kvartal. Månadsstatistik över verkställda beslut inom Solna stad redovisas regelbundet i ledningsgruppen. Resultatet sammanställs och redovisas i årsredovisningen.
	Lagstiftning, LSS-området	Fördjupad analys av LSS årsstatistik samt följa aktuella domar inom området för att se förändringar i andra aktörers tolkning och tillämpning av lagstiftningen inom LSS-området.
Interna verksamhetsprocesser	Rapportering enligt lex Sarah	Kontroll av att utförare håller tidsgränserna enligt gällande anvisning genom granskning av samtliga till förvaltningen angående missförhållanden eller risk för missförhållanden. Resultat sammanställs och redovisas i årsredovisningen.
	Åtkomst till uppgifter i enskildas dokumentation i vård- och omsorgsboende	Loggkontroller gällande HSL- och SoL-dokumentation.
	Systematiskt brandskyddsarbete och risk- och säkerhetsanalys för vård- och omsorgsboende och LSS-boende	Kontroll av att utförarna följer rutiner för brandsäkerhet och att risk- och säkerhetsanalyser görs.
	Införande av digitalt larm i vård- och omsorgsboende	Kontroll av projektplan
Ekonomi	Budgetuppföljning	Uppföljning enligt stadens anvisningar för månadsuppföljningar, delårsrapporter, årsredovisningar. Resultat sammanställs och föredras i nämnden.